

NAUJENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Saturday, April 5, 1966

№ 18

BOMBA SPROGO JAV LĖKTUVE, UŽMUŠĖ 4

AMERIKIEČIŲ RAŠYTOJŲ AKCIJA PADĖTI GINTAUTUI IESMANTUI

Lietuvių pastangos tarptautinėje rašytojų organizacijoje atnešė gražių vaisių. Vasario pradžioje, amerikiečių PEN Centras išsiuntinėjo savo nariams aplinkraštį, kuriame jie raginami rašyti laiškus sovietų valdžios atstovams, ir prašyti, kad iš konc-lagerio būtų paleistas poetas ir žurnalistas Gintautas Iesmantas. Amerikiečių PEN Centrai priklauso apie 2.000 rašytojų.

PEN aplinkraštis aprašo Iesmantą gyvenimą ir teismą 1959 m. drangė su Povilu Pečiūnu ir Vytautu Skudžiu. Apie jį negaunama daug žinių ir atrodo, kad jo šeima bijo susirašinėti su užsieniu. Iesmantas buvo paskelbęs bado streiką, protestuodamas prieš konc-lagerio vadovybės uždraudimą jam rašyti. Po dešimties dienų badavimo jį pamaitino prievarta ir vertė bema-tant valyti sniegą nepaprestame šaltyje.

Amerikiečių rašytojų aplinkraštį reikšmingas susirūpinimas, kad Iesmantas nebūtų iš naujo nuteistas ir pasmerktas užmaršiai psichiatrijoje. 1984-tais metais jis buvo perkeltas iš Pirmos 35-tojo lagerio į 36-tąjį, kuriame veikia ypatinga psichiatrijos ligoninė. Šiais metais baigėsi Iesmantas bado streiką, kurį jis turėjo būti perkeltas į nutūrinimą. Bijonasi, kad pasiremdama nauju įstatymu (B. K. 188.3 str.), valdžia gali jam pridėti dar keletą metų lagerio. Iesmantas sveikata dabar labai pavojingame stovyje.

Estijos Nepriklausomybės Šventė

Vasario 24 d. estai tėvynėje ir išcivijoje minėjo savo nepriklausomybės dieną. Amerikos Estų Tautinė Taryba paskelbė pareiškimą, kuriame pasmerkama "ne-siliaujanči būrta sovietinė okupacija". Estijos nepriklausomybės metų atšiekimai palyginami su dabar vykstančiu "sistemingu

politinių ir žmogaus teisių pažeidinėjimu".

Estų pareikšime reikšmingas ypatingas susirūpinimas Estijos rusinimu. Estų nuteisintys savo tėvynėje sumušė nuo 92 proc. 1939 m. iki 68 proc. 1970 m. Rusų kalba brukama į švietimo sistemą, spaudą, radiją, televiziją ir visą viešąjį gyvenimą. Prieš keletą metų buvo uždrausta ginti dizertacijas estų kalba. Neseniai paskelbta, kad rusų kalba bus pradėta mokytį Tartu miesto vaikų darželiuose. Tačiau pa-brezžia Taryba, laisvės atstatymo svajai tebėra gyva visų estų širdyse.

Sniečkus Ir "National Geographic"

Antanas V. Sniečkus (Riviera Beach, Florida) tęsia savo akciją užbaigti "The National Geographic Magazine" žurnalo "30-ties metų diskriminaciją prieš lietuivius". Žurnalo redaktoriai jį pa-informavo, kad jie mielai išspaus-dintų straipsnį apie Lietuvą, bet sovietai jiems teidžia aplankyti Vilnių ir nerodo didelio noro bendradarbiauti. Sniečkus pasiū-lė porą lietuviškų projektų, kuriuos būtų galima užbaigti be Maskvos pagalbos: apie lietuviškus baigėjų kryžius ir viduram-zių Lietuvos žemėlapius. Žurnalas pareiškė, kad skaitytojai to-kiems straipsniams nesidomėtų. (Tame pačiame žurnale buvo iš-spauzdintas straipsnis apie uk-rainiečių vėlykinius kiaušinius JAV-bėse ir Kanadoje). Snieč-kus ragina lietuvius rašyti laiš-kus šiuo klausimu:

Mr. Gilbert M. Grosvenor, Pre-sident, arba Mr. Melvin P. Pay-ne, Chairman of the Board, c/o National Geographic Society, 17 th & M Streets, N. W., Washington, D. C. 20036.

Austral ardo Kurt Waldhe-lmo mitingus.

— Aš daugiau nekandiduosiu jokioms valstybės pareigoms, — pareiškė Alabamos gubernatorius George C. Wallace. — Užlipau aukščiausią politinį kalną, silpnėjanti sveikata neleidsiu aukščiau lipsti.

TUKSTANČIAI ATSIŠVEIKINO JAUTRIOS ŠIRDIES ARTISTĄ JIMMI CAGNEY JR.

Vietoj pasiūlytos Šv. Petro katedros, šeima pasirinko mažą apylinkės bažnytelę.

NEW YORK, N.Y. — Ameri-kiečiams gerai žinomas artistas Jimmy J. Cagney Jr. mirė su-laukęs 88 metų. Jis vaidino "Jan-kee Doodle Dandy". Artistas Cagney buvo nuosirdus katali-kas, nepaprastai jautrus.

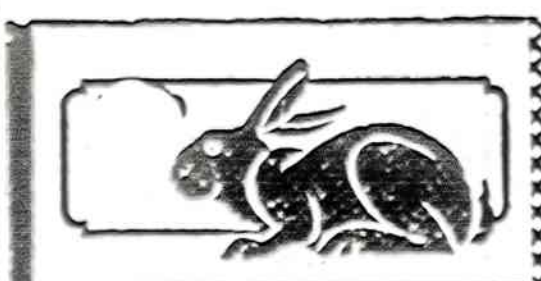
Kada jo tėvas sirgo, tai jis nu-ėjo prašyti New Yorko bažny-telės St. Francis de Sales klebo-ną, kad jam suteiktų paskutinį patarnavimą. Klebonas atsisakė, nes jam nepatiko "Angeli su-diniais veidais". Klebonas neatė-jo ir jo tėvas mirė be bažnyčios palaikymo. Jis taip pat nesu-prato jaunojo Cagney ir nesu-prato jo paruošto filmo "Ange-lai sudiniais veidais".

Pasirodė, kad Jimmy Cagney buvo ne tik geras katalikas, bet buvo labai jautrus. Jis buvo "griežtas vyras", bet tas griež-tumas buvo tikrai viduje, bet prak-tiškai gyvenime jis buvo ge-raširdis ir jautrus. Bet buvo griežtas su tais kurie turėjo pa-rodyti nuosirdumą ir suprasti Dievo idėją.

Atrodo, kad dabartinės mažos bažnytelės kun. John Catohr su-prato Jimmy Cagney ir teigia-mai vertino artisto kūrybinį dar-bą. Negaivodamas artistas iškė-žmonėi laidoti jį parapijos baž-nytelėje, niekur kitur.

Mirusi artistui, telegramos laiš-akai ir užuotautos ejo iš visų kraštų. O paskelbus, kad atsiš-veikinimas įvyks St. Francis se-noj ir mažoj bažnyčioje, New Yorko kardinolas O'Connor pa-siūlė šeimai pasinaudoti St. Pa-trick katedra.

KALENDORIŠ

Balandžio 5 dn. — Vincentas, Žygite.

Saulė teka — 5:28, leidžiasi — 6:20.

Oras vesenis, lis, vakare pa-sirodys saulė.

senatį klebonui įkalti į galvą pa-grindinės krikščionybės minties. Jie baudė nusikaltėį kada tas yra paties Dievo dalykas.

WELDEIMĄ IMA UŽ PAKARPOS

Kurt Waldheim

NEW YORK, N.Y. — Austri-jos teisininkas Kurt Waldheim kandiduoja Austrijos preziden-to pareigoms. Jis dalyvavo Eu-ropos kare, privalejo tarnauti vokiečių kariuomenėje, buvo Jungtinių Tautų sekretorium 10 metų, o dabar nori tapti Austri-jos prezidentu.

Jis tvirtina, kad jis buvo, tik-tai vertėjas vokiečių generolui, kovojusiam prieš Jugoslavijos partizanus, bet pradėję penktą-čią Jugoslaviją paskelbė deku-mentus, kurie rodo, kad jis gau-dė žydų, slovėnų ir slunėjų su-imtųjų stovyklas.

Be to, visa eilė amerikiečių panoro peizūretti Waldheimą ka-ro meto bylą.

Pasirūš, kad karo pabaigoje sąjūgininkai atidavė Jungtinėms Tautoms karo kriminalistų by-las. Jos ir dabar tobuli New Yorko Niekas neturi teisės į-vesti be Jungtinių Tautų sek-teriariaus Javier Perez de Cuel-lar leidimo. Waldheimas jam per-davė šias bylas, kai Cuellar bu-vo išrinktas sekretorium.

Dabar, kai Jugoslaviją paskel-bė kelti dokumentus apie Vald-heimo veiksmus karo metu Ju-goslavijoje, ir New York Times paskelbė, kad Waldheimas parei-škimai apie jo veiklą karo metu buvo netikslūs, tai susiras jo hy-

KAPITONAS PER 10 MINUČIŲ NUSILEIDO ATĖNUOSE

Išgelbėjo 117 keleivių ir visus įgulos narius. 11 kelei-vių išvežti į ligoninę.

ATENAI, Gr. — Antradienį, gerokai nusileidęs žemyn. Jeigu Trans World Airliner lėktuve, iš Romos skridusiam į Atėnus, bomba būtų sprogsi 10.000 pė-dų aukštumoje, tai oro sravė bū-tų sprogo galinga bomba, užmušė 4 keleivius, išmušė lėktuve "ky-lę ir smarkiai sužeidė 11 kelei-vių.

Lėktuvo kapitonas greitai su-siorientavo, iš 10.000 pėdų aukš-tumos pradėjo paskuboni, leis-tis žemyn, ir 10 minučių laiko-tarpyje jis jau nusileido Atėnų aerodrome.

Bomba buvo padėta dešimtojo elėje, po kede prie sienos. Kai sprogo tai išmušė skylę ir ištrau-kė ten sėdėjusį vyrą, amerikietį. Jis buvo užmuštas. Pro tą skylę traukė ir arabų, namo iš Romos skridusį, Saudi Arabijos 29 metų pirklių Ibrahim al Nami. Bet jis prisiglaudė prie kėdės, į ją iš-kišo ir nebuvo ištrauktas. Užpa-kalyje sėdėjo kiti žmonės, jų tar-pe ir mergaitė. Sprogimas juos sukanfuzijo, jie nesusigriebė, kas reikėjo daryti, tai vienas po kito pro pramuštą skylę iškrito žemėn. Ten buvo mažai mergaitė, kūdikis. Ji stiprios oro sravės bu-vo ištraukta pro skylę ir iškrito.

Lėktuvui nusileidus Atėnuose, iš Argos telefonavo į aerodromą ir pranešė, kad piemuo paste-bėjo iš dangaus krintančius žmo-nes. Kada prie jų priėjo, tai jie buvo nebegyvi, suploti ir sudau-žyti. Piemuo pranešė artimajam kaimeliui. Atsirado policija, la-vonus sūdėjo į vežimą ir nuve-žė į ligoninę.

Vėliau paaiškėjo, kad lėktuvas, le Jungtiniuose Tautose ir patik-rins, ką jis veikė Jugoslavijoje ir Graikijoje. Waldheim sako, kad jis tikrai du metus buvo vokiečių kariuomenės vertėjas, visą li-ką studijavo teisę Vokietijos uni-versitetuose. O New York Ti-mes išaiškino, kad jis tik 2 me-tus studijavo teisę, o visą karo me-tą buvo Jugoslavijoje, Graiki-joje, Solonikuose žydus gaudė ir siunė į stovyklas.

New Yorko žurn. Alphonse d'Amato panoro pamatyti Wald-heimo bylą. Iki šio meto buvo patikrinta tikrai Adolfo Eichma-ne, o iš Romos kitu lėktuvu iš-šo. Josef Mengele ir Klaus skrido į Libiją Keturių valsty-Barbre bylos, Waldheimas byla tės berdo išaiškinti jos asme-bus ketvirta.

Libijos valdovas Chadafi tre-čiadienio ryte paskelbė, kad jis nieko bendro neturi.

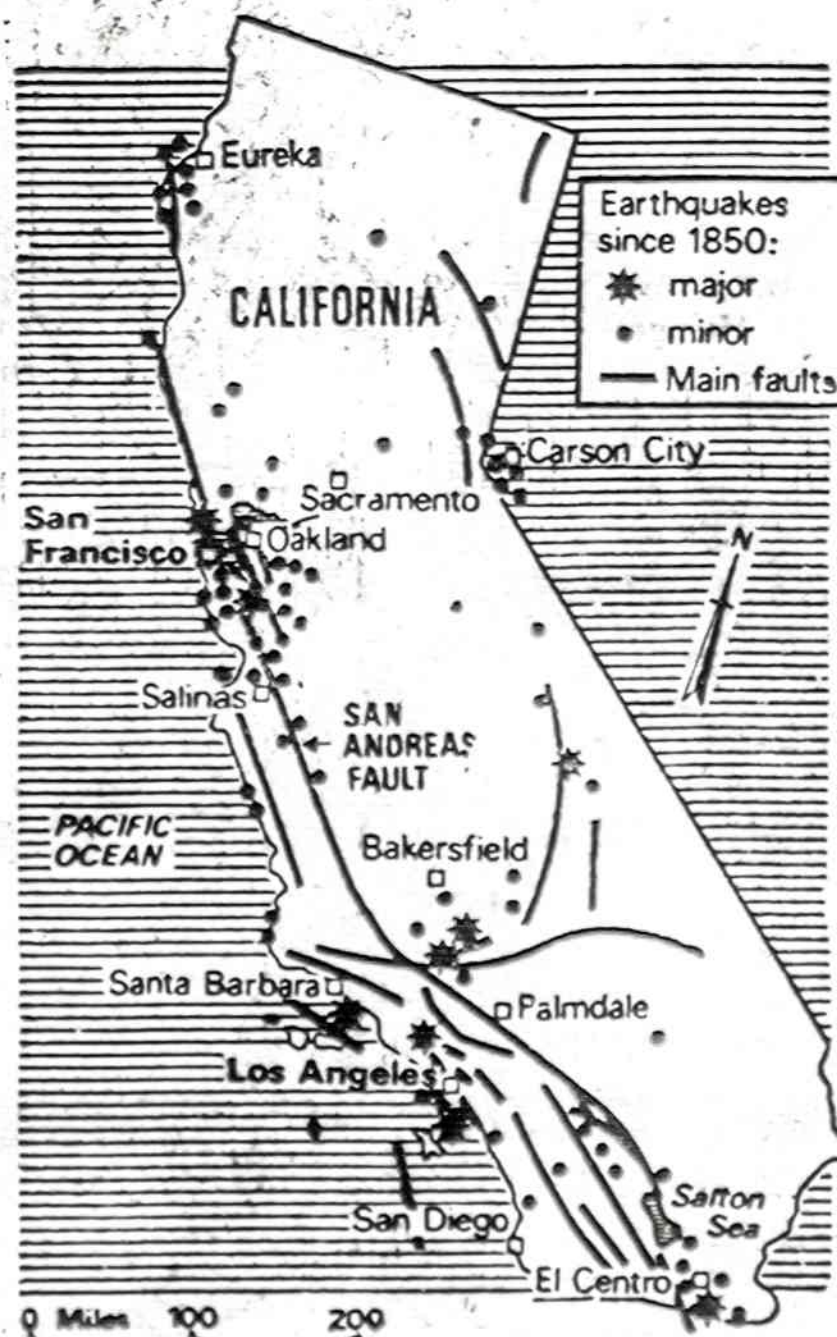
Iš Romos lėktuvas išskrido va-rinai, ką jis veikė Jugoslavijoje ir Graikijoje. Waldheim sako, kad jis tikrai du metus buvo vokiečių kariuomenės vertėjas, visą li-ką studijavo teisę Vokietijos uni-versitetuose. O New York Ti-mes išaiškino, kad jis tik 2 me-tus studijavo teisę, o visą karo me-tą buvo Jugoslavijoje, Graiki-joje, Solonikuose žydus gaudė ir siunė į stovyklas.

Amerikiečiai labai atidžiai se-ka arabus, kad išaiškintų tikrąs pasikeisintuosius prieš Amerikos lėktuvus.

Policija nustatė, kad arabų Mey-Manzeur iš Egipto atkrito į Ro-mą sėdėjo prie lango 10 F kėlę patikrinta tikrai Adolfo Eichma-ne, o iš Romos kitu lėktuvu iš-šo. Josef Mengele ir Klaus skrido į Libiją Keturių valsty-Barbre bylos, Waldheimas byla tės berdo išaiškinti jos asme-bus ketvirta.

Iš Romos pakilęs Amerikos lėktuvas, artėdamas prie Atėnų, sprogo, pramušė skylę sienoj, pro kurią iškrito 4 keleiviai. 11 buvo sunkiai sužeisti.

Kalifornijoje siautė stiprus žemės drebėjimas, gyven-tojų tarpe sukėlė nerimą.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

KAIP LAPEI PAVEDĖ GLOBOTI ŽUVIS

Politiškai Pasakaitė Apie
Globėjus Ir Globojamus

Liutas, žvėrių karalius, kurio valdžioje buvo ne tik tai girtos, bet ir vandenys, sukvietė kartą žvėrisi tarybą: reikėjo nuspręsti kas turi būti žuvų globėjas. Kaip visus, taip ir čia buvo svarstoma ir balsuojama. Lapė, kuri sakė visiems, kad žuvis ję myli ir nori po jos užvežda būti, tapo paskirta globėju ir vaitu.

Kadangi ji viena visko uga-
lėjo aprėpti, tai ir pagelbininkus
paskvietė tik savo artimus bi-
čiūnius, kūmus ir piršlius, kurie
aklai klausė lapės. Lapė gi sto-
vedama ant kranto teisė, spren-
dė ir žūrėjo, kaip jos pagelbi-
pinikai traukė iš vandens žu-
ves, čirškino ant ugnies ir ska-
nėjai sudorojo. Prie tos plokš-
tes prisidėjo ir pati globėja la-
pė. Nenuostabu todėl, kad
trumpą laiką ji nutuko ir posto-
rėjo.

Bet sukybių ilgai nepasieps-
žuvelės verkė, skundėsi ir de-
javo. Pagaliau, slaptas kelias
jos pasiuntė raštą visagalinciai
liutui, nusiskusdamas, kad pa-
skirtasai joms globėjas baigia
jas išpauti. Žuvelės išvardijo
daugelį, daugelį iš savo giminių,
kuriuos atsidūrė lapės ir jos ben-
draminių skauradoje. Paskui
je prašė, kad globėjus leistų
joms, žuvelėms, pasiskirti.

Kai visi tie skundai pasiekė
liuto ausį, jis nutarė pasiūsti
savo įgaliojimą, kad viską iš-
tirtų ir jam praneštų. Eidamas pa-
upiu, įgaliojimas pamatė, jog la-
pė su savo pagelbininkais puo-
simeškeriojusi žuvų mėtė jas į
ugnelę ir kepė. Žuvytės šokinė-
jo, šokinėjo, bet pasprukti joms
buvo sunku.

— Kas jūs čia esate, ką čia
dirbate? — rusčiai paklausė įga-
liotinis.

— Galingasai atstove! — at-
sakė laputė, — čia yra mano
bendrądarbiai, komisari, kurie
gelbsti prižiūrėti žuvelės. Štai
čia šepalai, meksrai, ešeriai ir
kiti vandenų gyventojai. Mes
juos čia šildome, kad šaltis ne-
pagautų.

— O kodėl tos žuvelės taip
šokinėja mojuoja vodegomis ir
galvomis? — klausia toliau įga-
liotinis.

— O, išmintingasis valdove!

— atsako lapė, — jos tave pa-
mačiusios džiaugsmu šoka, džiū-
ganja.

Įgaliojimas žiną, kuris gyven-
damas tyrumuose niekad pirmiau
nebuvo matęs kepanių žuvų, pa-
tikėjo lapės žodžiais ir grįžęs
pas liutą, raportavo jam, kad
lapės valdymo sistema yra ge-
riaisia, kad skundikai buvo sve-
tiniai agentai ir todėl nepatiki-
mi. O beto, lapė liutui esanti
naudingesnė už vargšes žuvelės,
todėl jis, įgaliojimas, siūlo, kad
dabartinė globa pasiūlytų nuola-
tinę.

Išklaukęs tą viską, liutas nu-
sprendė palaukti iki rytojaus ir
pagalvoti ką ištikro su tuom pa-
darius

Gervė

Jau Jis Parėjo

Daktaras: — Jei tamsta nori
pasveikti, tai privalai išstisusinė-
tus nieko daugiau nevartoti, kaip
tik pieninius valgius.

Pacientas: — Bet, ponas dak-
tar, aš jau perėjau tokią šeren-
gą.

Daktaras: — Kada gi tas bu-
vo?

Pacientas: — Tuojau man už-
gimtus.

Saliomoniškas sprendimas

Policininkas pristatė šerifui
jau amerikietį ir sakė:

— Šerife, šitas vyrukas sto-
vejo gatvėje ištiesęs ranką ir el-
getavo.

— Penktolika dolerių baudos,
— nurodė šerifas.

— Bet kad jis teturi tik pen-
gis.

— Paleisk jį gatvę. Tegu su-
renka likusius.

Apstačiai Ir Košė

Senai, labai senai, gyveno toks
pamaldus ūkininkas. Pagal tu
laikų papročius jis valgydavo su-
savo tarnais iš vieno puodo arpa-
bliūdą. Valgant pasakodavo vi-
sokias istorijas iš įvykių gyve-
nimo. — Bet tarnai pastebėjo,
kad šeimininkė pildavo jį košę
jo krašte daugiau taukų ir juos
košę padengdavo.

Vieną kartą valgant košę vie-
nas bernas pradėjo tokią isto-
riją:

— Šv. Petras iš Jeruzalės iš-
vyko į Romą... Tai sakydams,

jis padarė šaukštą taką taukam-
s šeimininko krašto į savo kraš-
tą. Antrasis bernas, tai pastebe-
jes, tarė:

— Šv. Povilas išvyko į Ma-
žąją Aziją, — ir taip pat pada-
rė košėje lataką į savo kraštą.
Trečiasis bernas, supratęs pir-
mųjų gudrybę, irgi nepasidavė.
— O kiti apaštalai išsikirstė
po visą pasaulį, — tarė jis ir sa-
vo šaukštu išmaišė košę ir joje
esantiuos taukus.

Po šio nuotykių šeimininkas
daugiau nepasakodavo istorijų, o
šeimininkė pradėjo visus lygiai
maitinti.

Toks Skirtumas

Du vyrukai kalbasi apie šių
laikų automobilių pramonę.

Pas mus Kenoshoje — sako
Smith — pradeda statyti auto-
mobilius Nepraėjo penkios minu-
tės ir mašina jau galėjo važiuoti.

— Ha-ha-ha! — garsiai nusi-
juokė Jones. — Juk tai nieko ne-
paprasto... Pas mus Detroite į
penkias minutes ne tik užba-
giamas automobilis, bet jis jau
spėjo suvažinėti porą žmonių
gatvėje.

Pas Gydytoją

Gydytojas: Ar tamsta galė-
tumi sumokėti už operaciją, jei
sakyčiau, kad ji tau reikalinga?

Pacientas: O ar tamsta many-
tum, kad ji man reikalinga, jei
negalėčiau sumokėti?

Atominiame Amžiuje

Šių laikų romano turinys ga-
lėtų būti toks: Jis išėjo vienas
pasivaikščioti. Jų akys susitiko...
Jie nuvyko į šventovę... Jų sie-
los susitiko... Jie gyveno kartu...
Jų advokatai susitiko...

Taupymas

— Žinai, mano žmona pradė-
jo taupyti pinigus.

— Iš tikro? O nuo ko ji pra-
dėjo taupymą?

— Uždraudė man rūkyti ci-
garetes...

Pagal Laiką

— Nukirpkite man plaukus.

— Ar norite trumpai?

— Taip, kad užtektų dvicim
mėnėsim.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Labas, Tėve.
— Taigi, labas...
— Ką naujo žinai, Tėve?

— Žinai, kad Anufras susigun-
dė vežti savo turtus į okupuotą

Lietuvą. Pamanyk tu man, koks
glūstas, nežino, kad tuos savo
sunkiai uždirbtus pinigus stačiai
bolševikams į gerklę įkiš... Juk
ovietų imperijoje neleistina bū-
ti turtingu. Ten net bankų nėra,
kad pinigų pasidėtum taip,
kaip daroma civilizuo tame pa-
saulyje. Kas yra turtingas, tas
"baistas" darbininkų priešaš, "ko-
munistinės statybos" griovikas,
suprantai, Maiki.

— Aš jo vietoje savo pinigų
skirčiau spaudai, paremti, kuri
mus gina nuo raudonojo maro,
— sakysime, Naujienos. Joms būti-
nai reikalinga finansinė parama
ir greitai. Komunistai ir mūsai-
kai frontininkai tik laukia, kad
Naujienos sustotųėjusios.

— O jeigu Naujienos ir susto-
tųėjusios, tai ką frontininkai
laimėtų. Jų laikraščiai ne visi no-
rų skaityti.

— Kodėl negali skaityti, Tėve?

— Todėl, kad tas dienraštis na-
turi aiškias linijas, dvilypes, tri-
lypes "ideologijos", artimas ai-
činiis tiltininkams, kurie susipie-
tę prie Jaunimo centro atkrei-
pia blaivius žmonių dėmesį. Paga-
liau, Jaunimo centras yra tarp
tautinės religinės organizacijų
jurisdikcijoje. Lietuviai dar na-
turi, ir atrodo, netures nuo savo
bendro kultūrinio centro, kuris
būtinai reikalingas lietuviųbei iš-
laikyti. Jau buvo ne kartą minė-
ta spaudoje, kad mums reiki-
ta keltis "po vienu stogu". Netu-
rime patalpų, kur būtų galima lai-
kyti istorinę medžiagą. Pav. dailė,
Z. Kolbos iniciatyva sukurta
"Genocidas", kuris buvo kietaus
čiams įvairiose vietose, laikomas
rūšyje, nuo vandens supuvęs...
O kiek ten darbo buvo įdėta,
kiek nuotraukų buvo surinkta,
užrašų, — viskas nuėjo nieka...

— Tai buvo pirmieji pionie-
riai, kurie daugiau rūpinosi lie-
tuvybės išlaikymu egzileje. To-
ve.

— Taip. Dabar nieko netur-
me, išskyrus tai, kas buvo an-
čiau padaryta. pav. įsteigta Čio-
lionio galerija, surinkta nen-
žai meno daiktų, kurie taupomi
laisvai ir nepriklausomai Lie-
vai, jeigu kada nors atgaus savo
teisėtą nepriklausomybę. Kitas
stambus kultūrinis darbas atli-
tas — Lietuvių Enciklopedija.
Lietuviai vis dėlto neatsilie-
ta nuo kitų pažangiųjų tautų. Gali-
ma dar priskirti ir Lietuvio ope-
rų, kuri viskė keletą metų. Tie-
sa, turime du fondus: Tautos
fondą, kuris rūpinasi Lietuvos
Laisvime, blyti ir Lietuvio fondą,
kuris tampa mūsų lietuvių
fondo. Pastarasis fondas labai
sėkmingas.

— Aš prašiau iš fondo pasko-
los mokslui baigti, bet ne atsa-
kymo negavau.

— Atrodo, kad mes jau susi-

laukėme dvasinio bankroto.
— Lik sveikas.
— Lik ir tu, Maiki.

MADINGOS VESTUVES

Buvo žmogus bagotas,
Labai storas, pilvotas,
Ožio barzdą jis turėjo,
Seną mergą pamylėjo.

Ju vestuvės buvo šaunios,
Ir manieros visos naujos:
Senas svotas, sročia jamna,
Raudonveidė tokią sprutą.

Soko polkas ir dainavo,
Lūžo grindys ir siubavo,
Gėrė alų ir linkejo,
Senai porai gero vėjo.

Muzikantai girti grojo,
Kad net šunys laukė lojo,
Kitą rytą, jau išaušus,
Kėlės vyrai prisiklausę...

Don Filotas

• Vienas bolševikų komisari-
kas, atėvęs iš Šiaulių į Vilnių,
užėmė į tarybinę valgyklą pie-
ų. Atsėdęs dairosi ir laukia
ada jam ką atneš. Praeina pen-
siolika minučių, pusė valandos,
ir valanda, bet niekas nekreipia
jį dėmesio. Padavėjai laksto
sen ir ten, aplenkdami daugelį
laukiančių.

Nebeiškentęs komisariukas su-
maiko už skverno vieną padavėją
ir ima šaukti:

— Kokia čia tvarka pas jus?
laukiu virš valandos ir negau-
nu pavalgyti!

— Ką gi mes galim padaryti?
čia yra apie pusantro šimto
žmonių, o mes turime tik porą
lesėkų lėkščių ir šaukštų. Jei
norite, galite trys sėbėti iš vie-
nos lėkštes, pasidalindami šau-
kštu — aiškinosi padavėjas.

Profesorius

Profesorius žmona skundžiasi
kaimynais:

— Kas nors vėl negero su mo-
ne vyru. Šiandien, be valgomų py-
vėnų, jis gabnėdavo kiaušinių
man sudavė šaukštinukų ir kaktų.

Mėnas

— Savo pareigsluose aš noriu
būti aukščiau minios!

— Tuomet piešk iškabas

KADA BŪSI LAISVA? MES KOVOTI NENUSTOSIM

O, Lietuva, o Lietuva,
Kada laisva būsi?
Kada terbas nusikračius,
Švarką pašiusi?

Kada tavo artojėliai
Sugrįš į dirvonus?
Kada pūs švelnus vėjelis
Laukuos malonus?

Kada kraugerių kacapų
Nebereiks bijoti
Ir naktelėje galėsi
Ramiai išmiegoti?

Kada mielą tėvų žemę
Atgal sau atgausi?
Ir kacapų kietą jungą
Nuo pečių nukrausi?

Kada uždangą komunistų
Ginklais sudaužysi?
Ir su užsienio lietuviais
Tu susirašysi?

Tu uždugnyta komunistų,
Už plieninės sienos,
Negali mums pasiguosti,
Sunkios tavo dienos.

Tu kankinta ir marina,
Tu niekuo nekaltą,
Tu prie kryžiaus kryžiyavota,
Likai visgi balta.

Tu ištversi, iškentėsi,
Tu nepasiduosi,
Nors ir plaka raudonieji,
Tave išsiujuose.

Ir komunistai jau šiandieną,
Nebe jaunų metų,
Neužilgo kaulapirštė
Nusivės ant ratų.

Pavergtieji laukia karo,
Kaip kareiviai ginklo,
Per jį mano išsipinti,
Iš retežių tinklo.

Mes kovosim, nenustosim,
Kovą mes laimėsime.
Mes tą sliabiną raudoną,
Aišku, nugalėsime.

Perkūnas

Sutiko Nelamę

Dvasiškis: — Kadėl tamtos
daugiau namatyti bažnyčioje?
Plepyš: — Dėl trijų priežasčių:
klebone. Viena, man nepatinka
jų pamokslai, antra — nepa-
kenčiu giedojimo, o trečia — dėl
to, kad toje bažnyčioje paėmiau

šlūba.

— Mačiutė, senelis man išpy-
rė į galvą, — skundžiasi Simu-
tis.

— Kaip jau jis tau išpyrė?

— Pasiėmęs šlepetę į ranką,

— atsakė Simutis.

Zuikeliai atsisveikina iki sekančių Velykų švenčių

VOKIETIJOS L. BENDRUOMENĖS DARUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Vokietijos lietuvių moterų klubų federacijos pirmininkė Eugenija Lucienė nurodė, kad veikla klubai. Veikiausias V. Sabienės vadovaujamas Romuvos lietuvių klubas, kurio narės padeda ruošti centrinis LB ir gimnazijos renginius, remia skautus, prisideda prie vysk. P. Baltakio sutikimo, padovanamos vertingą dailę J. Lemkienės paveikslą ir surišdamos kavutę.

Baigiant ruošti šį biuletinį patina, kad Vokietijos LMKF Deutsche Bank Weinheime įrengė lietuviškai papuoštą Kalėdų eglutę. Prie jos pastatė didelę lietuvių ir Lietuvos žemėlapi.

Apie Muencheno LM klubo veiklą informavo Alina Grininė. Narės palaiko glaudžius ryšius, kas trečiądienį susirinkdamos kavinėje. Dalyvauja LB ir tarpt. renginių ruošime.

Hamburgo LM klubo pirmininkė Teresė Lipšienė pastebėjo, kad į Hamburgą atvyksta tautiečių iš JAV-bių bei Lietuvos ir įstija į klubą. Tautotyro muziejų klubas, išstatė liet. margučius, į kalėdinių papročių vitriną įungė ir liet. rodimus, tautinių šokių grupę šoka lietuvių ir vokiečių šokius, valgius ir meną. Numatomas įrengti Velykų stalas.

Vokietijos LB valdybos vicepirmininkas vyr. mokytojas Vincas Bartusevičius perskaitė jo pabrėžtą pranešimą Tautinės sąmonės išlaikymo išvilioje mokslinė konferencijai Čikagoje (žr. psl. 1).

Per diskusijas kalbėtojai pritarė Europos lietuvių dienų ruošimui. Alina Grininė sutiko ruošinti tautiniais šokiais, o mokytojas Arvydas Paltinas — muzikinę programą. Liet. vaikų vasaros stovyklų dalyvių skaičiui padidinti buvo siūlymų priimti kartu atostogauti ir tėvus.

Po kavutės „bendruomenininkai“ pilsidžiavo ir pramogavo kartu su „kultūrininkais“. Vadovavimą renginiui perėmė lietuvių kultūros draugijos pirmininkas Algirdas Palavinskas. Draugija mini 10 metų sukaktį (įsteigta 1975). Nedaug beliko, steigėjų — vieni mirė, kiti iš draugijos pasitraukė. Atkreipė dėmesį

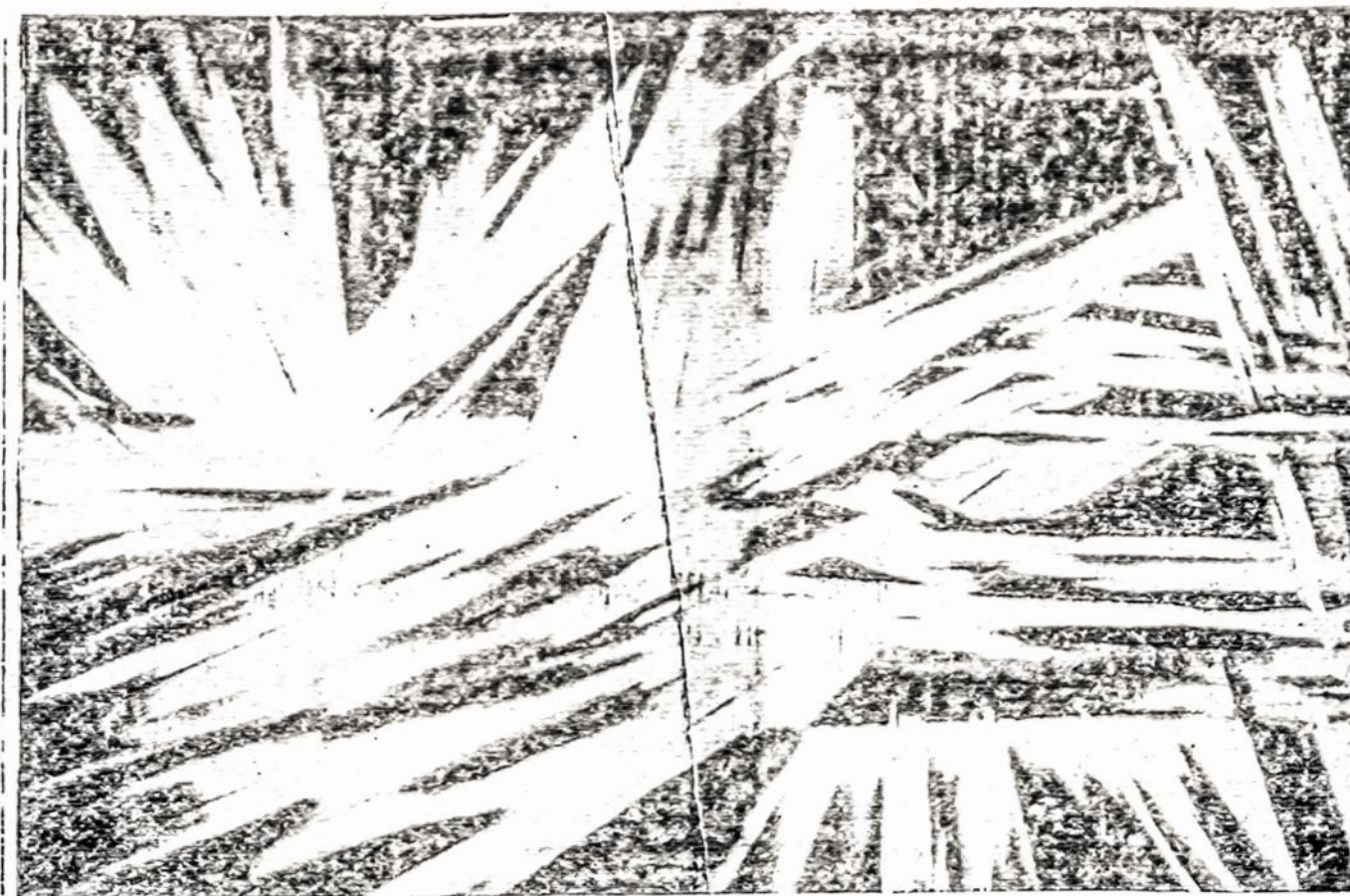
į dailės mokytojų Livijos Bataitienės gretimoje salėje suruoštą mokinių piešinių parodėlę, kur galima užtikti neblogų dailių.

Dail. Alfonsas Krivckas pademonstravo spalvotą filmą apie Kanadoje gyvenančius ir kuriančius dail. Anastazijos Tamošaitienės audžiamas tautines juostas ir drabužius, pūmą papasakojo apie jos gyvenimą ir kūrybą.

Po vakarienių gimnazijos valgykloje visi grįžo į tėv. A. Delpo centrą išklausti įdomios pasakaitos apie Lenkijos (daugiausia Punsko) lietuvių. Prėlegentė surinko ir gyvai perteikė daug vertingų medžiagų. Pradėjo istorinę, geografinę, etnografinę bei kultūrinę Suvalkų trikampio apžvalgą. Kalbėjo apie kultūrinį, šviečiamąjį, leidybinį, atstovaujimąjį, religinį ir ūkinį šios diasporos lietuvių darbą, savo teiginius pagrindama kruopščiai surinktais statistiniais duomenimis. Jei kultūrinė ir ūkinė sritys daroma pažanga, tai to pat negalima pasakyti apie lietuvių išlaikymą. Pasitaikė, kad išsikėlė kitur gyventi ir sukūrė mišrias šeimas lietuviai sulenkė. Nemaža parama lietuvių išlaikyti bus statomi lietuvių kultūros namai Punske. Džiaugėsi užsimezgusiais ryšiais su Vokietijos lietuvių.

Po įtampų svarstybių tikra atgaiva buvo gražiai apipavidalintas lengvosios muzikos interpiktorės Nelės Paltinienės reitalis, kuriam vadovavo ir vargonėlis solistė palydėjo muzikos mokytojas Arvydas Paltinas. Pradėjo melodeklamacija — Graži tu mano brangi tėvyne. Padainavo 17 įvairaus turinio V. Telksnio, Kolodzerio, Gorbulsio, Selickio, Marthi (Ave Maria) ir kitų kompozitorių dainų. Užbaigė irgi dainuojamą atsisveikinimą, bet klausytojai ilgais plojimais nepalaido nuo scenos, išprašydami net du priedus. Padėdė už gražų koncertą buvo gražių gėlių puokštės.

Sekmadienį į pamaldas prisirinko pusplinė t. A. Delpo centry kultūros draugijos pirmininkas Algirdas Palavinskas. Draugija mini 10 metų sukaktį (įsteigta 1975). Nedaug beliko, steigėjų — vieni mirė, kiti iš draugijos pasitraukė. Atkreipė dėmesį

M. Stankūnienė

„Gelmų pasaka“ (Tempora)

ties suivaldymas, nuosakumas ir visos 4 krikščioniškos dorybės. Civilizuoti žmonės, kuriems tų savybių trūksta, nėra kultūringi. Civilizacijos priemonės — automobilis, televizija ir pan. padeda kultūrei, bet nepadažo žmogaus kultūringumą. Šios dienos pamokslas nuo kalno Kristus laimino ne civilizuotus, bet kultūringus žmones. Civilizuoto ir kultūringo žmogaus matas — kiek pinigų išleidžiama civilizacijos ir kultūros reikams. Linkejo, kad šis suvažiavimas pagilintų dalyvių dvasinę kultūrą.

Puikus buvo giedojimas Kun. K. Senkus greitosiomis sudarė balsingų moterų būrelį iš N. Paltinienės, Hermanienės, A. Grininės ir P. Jvinskienės, su kuriomis ir jį pats giedojo. Buvo tikras religinės muzikos koncertas. Vargonėliais grojo A. Paltinas. Popiet visi svečiai išvažinėjo savais keliais.

Schwetzingen — Ketsch

Nedaug kas Vokietijoje beprisiima mūsų kariuomenės šventė — lapkričio 23 šimtą sudaro VLB Schwetzingeno apylinkė, iki šiol nepalaidus nei vienerių metų, nepaminėjusi lapkričio 23 d. Ir šiemet 23 jos nariai buvo susirinkę Gamtos draugų svetainėje Ketsche. Daugelis jų yra devėję ar dabar tebedėvi kariuomenės uniformas. LB apylinkės pirmininkas Jonas Vilkas paminėję šiol išlaikytą apylinkės tradiciją minėti Lietuvos kariuomenės šventę ir kvietė toliau ją tęsti. Besidalindami kareiviavimo dienų prisiminimais ir begirknodami alutį, susirinkusieji sudėjo 270 DM Vasario 16 gimnazijai paremii.

Luebeck

Š. m. gruodžio 8 įvyko VLB Luebecko apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Pirmininkavo Pr. Kotkis, sekretoriavo E.

RAGUVOS PILIES NUGRIMZDIMAS

Jam Nepasisekė Atrakinti Skrynja

Tarpe Ukmergės ir Panevėžio yra Raguvos miestelis. Šiandieną jis mažai kam žinomas, bet didžiųjų kunigaikščių laikais čia stovėjo tvirta pilis ir ją gynė narsūs apylinkės vyrai. Pilis buvo aukšta ir iš visų pusių paremta bokštais. Viduje daugybė kambarių ir salių šiltais ir aukso išpuošti. Turtingi ir garšūs buvo Raguvos valdovai.

Be, pasak žmonių padavimų, vienas tų valdovų Nendrius išvyko į rytų šalį ir bešvečiuodamas tenai pamylėjęs svetimą kunigaikštę ir priėmė pravoslavų tikėjimą. Grįžęs atgal jis įsakė, visiems dvariškiams pamesti protevių tikybą, užgesinti amžiną ugnį, nukirsti šimtmetinius ąžuolus. Veltui bandė jį atkalbėti Krivaitis. Ne tiek valdovas, kiek jo žmona griežtai spyrėsi ir nenorėjo klausyti Krivaičio maldavimų.

Kadangi savię žmonės atsisakė naikinti šventovę, tai griovikai buvo atkviesti iš kitur. Pirma dieną jie spėjo iškirsti tik dalį šventovės gojus. Kai naikintojai vakarop išsikirstė, stailga kilo baisi audra su žaibais ir griaustinu. Sudrebėjo žemė ir staiga atsivėręs kalnas, prarijo visą pilį. Žmonės suprato, jog tai būta dievų keršto.

Praėjo daug metų, o apie pilį nieko nebuvo girdėti. Tik pra-

vaziuojanti nakties metu kartais pamatydavo nuostabių šėdulių, besidraikant paviršiniuose ir kartais gailėsią balsą.

Sykį vienas medžiotojas pasautą stirną bei įvydamas ant pilikalnio viršaus užsivijęs, pamatė dvi mergaites neapsakomo gražumo. Jos meilingai jį prisivadinusios tarė: „Tu kaip tik laiku atėjai: gali ir mudvi ir pilį išgelbėti. Jei kantrybės turi, tai eik su mums...“ Jie nusiileido per šoninį urvą ir medžiotojas nustebo, pamatęs didžiųjų pilies rūmus.

Įėjo į didelę seklyčią Viduryje stovį, o ant to stalo sidabrinę skrynją su painiu užraktu. Prie jos kabėjo ankso raktas. „Šioje skrynioje yra laumių juostos ir kai ionis apsiuosime, tai mes ir visa pilis iškils į paviršių“, tarė viena mergaitė.

— O kas tokios jūs esate — paklausė medžiotojas.

— Mes esame Nendrius seserys. Jei atrakinsi skrynją, tai viena mūsų galės pasirinkti sau už žmogą, o pilis bus tavo nuosavybė.

Jis griebėsi ir manė greit atreksinąs, bet tas baisiai karštas buvo. Be to ranka kažin kas baisiai plėšė atgal. Visai nuilęs raktą kartą apuko. Jam visas jėgas sukauptus ir antrą sykį sukanč, gaidys pasiplasnojo ir tris kartus sugiedojo, o raktas vėl atgal atšoko.

Apsivėrė mergaitės ir išlydėdamos medžiotoją maldavo, kad jis ateitų į pilikalnį — užkurtų metų ir dvijikos dieną. Bet ir tas laikas praėjo, o Raguvos pilis...

Pavergtoji Lietuvoj

Atidarytas V. Mikolaičio - Putino Muziejus

Bute, kuriame nuo 1947 m. iki 1967 m. gyveno ir kurė rašytojas Vincas Mikolaitis - Putinas, įrengtas muziejus. Namas yra Vilniaus Liepos 21-šios gatvėje, pažymėtas dešimtu numeriu.

Muziejų sudaro trys memorialiniai kambariai. Juose atkurta autentiška aplinka — yra rašytojo baldai, trijų tūkstančių knygų biblioteka, paveikslai, asmeninio naudojimo daiktai. Lankytojai gali pamatyti rašytojo rankraščių, jo ranka redaguotus tekstus, paskaitų konspektus, portretines fotografijas.

Vydūno „Pasveikinimas“ Vilniaus Teatre

Vydūno veikalą „Pasveikinimas“ pastatė Vilniaus „Lelės“ teatras. Šis spektaklis skiriamas ne pagrindiniams teatro lankytojams — vaikams, bet jų tėveliams ir vyresniojo amžiaus moksleiviams. Režisavo jaunas režisierius R. Driešis. Muziką parašė kompozitorius A. Marcinaitis.

„Oktavos“ Koncertai Zambijoje

Vasario 11 d. į Lusaką, Zambiją, atvyko gastrolių Lietuvos vokalinis - instrumentinis ansamblis „Oktava“. Grupėje — muzikaj, šokėjai, dainininkai. Koncerto vadovs Mindaugas Taboras ir tas laikas praėjo, o Raguvos pilis...

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingų, nekuomet nesenstų, V. Krivės, Igno Blapelio, Vincas Macidino, P. Joniko, V. Stankos, I. Rankio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čurilionio, M. Šleikio, V. Kainos, A. Rūkštelės ir A. Yaro kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$1.

DAIŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juosės Vaidienienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms. Hems, gerinti autorės puikūs stilius ir surinkti duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkos aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne saugus gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities litratūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 200 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVINKASIS PAMARIS, Henriko Tomo-Tamalakos žemėlapis parakyla studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės Labguvos apskrityje duomenimis. Aprašymas įdomūs klevienas lietuvių. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pagulgo duodamas rityvordžių pavadinimai ir jų vertiniai i vokiečių kalbą. Laba sudėtingoje 338 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$7.

KĄ LAUKIA LIMA, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pū malsiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapis, bet kainuoja tik \$1.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, neapraštas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik šio žarglo žadinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poiją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapis, kainuoja \$4.

SAITIKINIS NOVELS, M. Zoschenko kūryba. J. Valaška vertė. 194 pusl. knyga yra 14 apsakymų novelių. Kaina \$7.

Knygos paimamos Naufienose, 1729 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakymai priimi tikais. Knygas paimamos Naufienose, 1729 So. Halsted St., Chicago, IL 60608.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniai nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadeniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

INFLAMMATION
Bayer® relieves the major source of arthritis pain Tylenol can't touch.
Tylenol works on minor arthritis pain, but does nothing for inflammation. Taken regularly, Bayer works on pain and inflammation giving fast, effective relief.
Bayer. The wonder drug that works wonders.
Read and follow label directions. It pain persists more than 10 days, consult a physician immediately.

NAUJENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Griniaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, (II tomas) \$10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 psl. \$6.00
II dalis, 229 psl. \$6.00
3. Miko Šleikio, LIUCLIA. proza. 178 psl. \$5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 psl. \$5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTRAUKŲ BRUOŽAI 176 psl. \$4.00
6. J. Venclova, S. DAUKANTO LIETUVISKA VEIKLA. 50 psl. \$2.00

NAUJENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Skaitė čekį ir pridėkite vieną dolerį persuntimo išlaidoms.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.
SLA — atlieka kultūrinis darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neteško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivinijime apsidrausti iki \$10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs sumą temoka tik \$3.00 metams.
SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėją, jie jums mielai patelės ir SLA įrašyti.
Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

IN. LIODAS MIKSYS,
60 metų studijavęs, kaip
IS PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,
parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. M. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir parė mums toliau studijuoti.
Kaina \$2. Knyga paimama, Paltas \$1.
NAUJENOS
1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
3 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Saturday, April 5, 1986

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Wednesday and Saturday

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7494000

Postmaster: Send address changes to Naujienos

1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atidaro kasdien, išskyrus sekmadienį,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

SUIMTŲJŲ KANKINTOJAS MENGELE TIKRAI PRIGERE BRAZILUOJ

RIO DE ŽANEIRO, Brazilija

Vakar tiksliai nustatyta, kad suimtųjų žmonių kankintojas na-
cių stovyklose, vokiečių dr. Jo-
sef Mengele tikrai prigere Bra-
zilijos ir pakastas San Paulo
priemiesčio kapinėse.

Praeitais metais Rio de Ženei-
ro policijos vadas Tuma paskel-
bė, kad pargarsėjęs nacių kubi-
nistas, dr. prigere besimaudy-
damas ir buvo palaidotas San
Paulo priemiesčio kapinėse.

Josef Mengele, jaunas vokie-
čių gydytojas, narių buvo paski-
tas Auschwitzo suimtųjų stovy-
klos gydytojas. Į stovyklą buvo
vežami Vokietijos kairieji, ku-
rie vedė kovą prieš nacius. Vo-
kietijos ir Lenkijos žydai, čigo-
nai ir kiti nacių priešai.

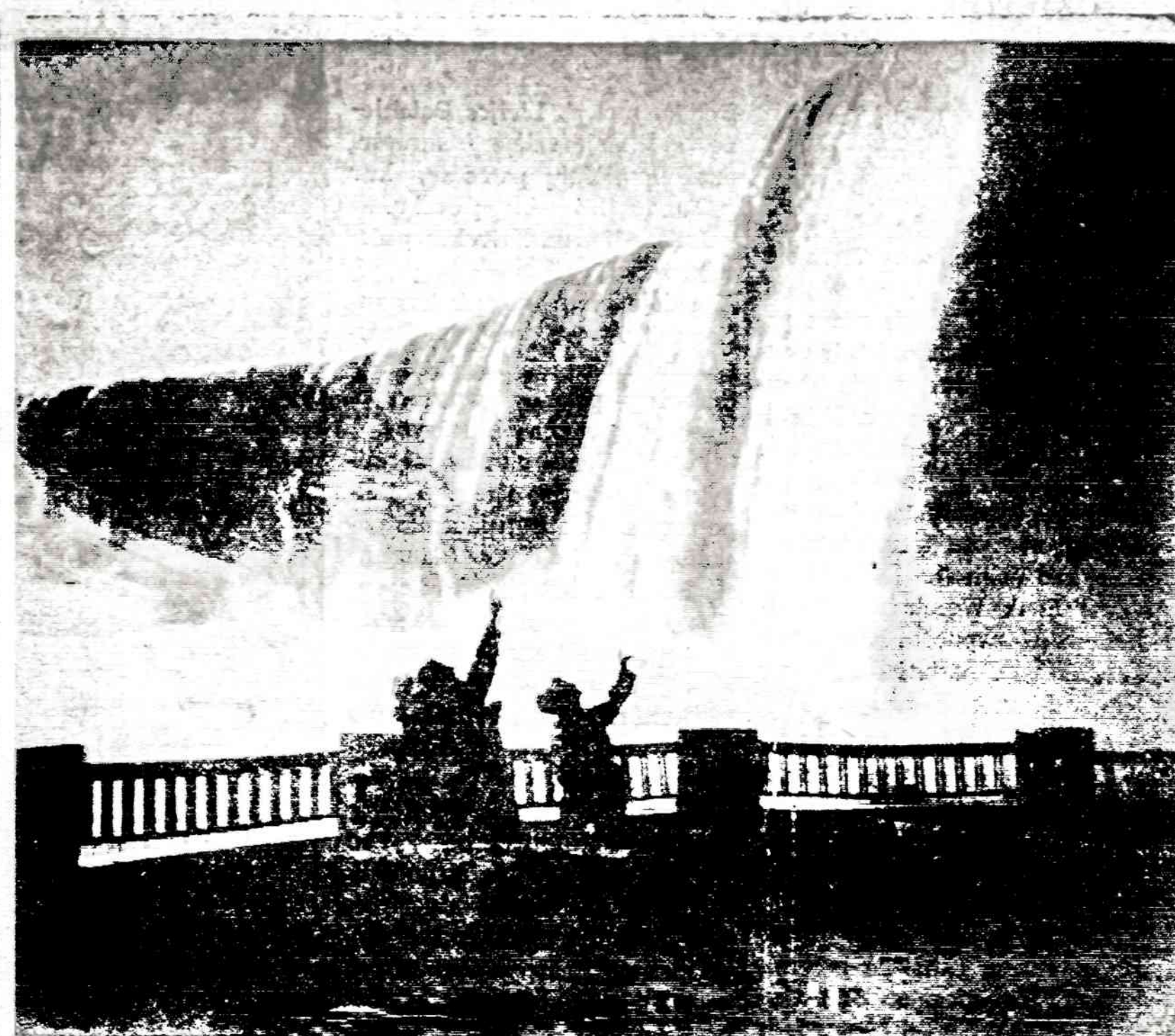
Dr. Mengele labai gerai laips-
niais baigė medicinos mokyklą.
Kada jis buvo paskirtas gydyto-
ju, tai iš Hiderio išsuderėjo tei-
sę daryti "mokslineis" bandy-
mus su suimtaisiais. Jis buvo
vienintelis, kuris gavo tokias tei-
ses. Jis šias privilegijas, prieš-
gas gydytojų priesaikai, naudo-

jo stovykloje.

Jis pasirinkdavo grupę vy-
mų arba moterų ir juos kankindavo
beu ar troškimu. Neduodavo
nieko valgyti, arba gerti, kol vi-
sai nutrukdavo. Kitam gydyto-
jui įsakė užrašinėti kankinamo-
jo savijautą.

Pasibaigus vienom kankynėm,
jis supknuodavo kitas. Jis iš-
rengdavo nūogus senius, suau-
gusius ir vaikus. Laikydavo nu-
ogus šaltėje, kol jie susaldavo ir
mirdavo. Kitus kankindavo šal-
tu vandeniu. Pririšdavo ir lie-
do ant jo vandenį, kol jis netek-
davo jėgų ir žūdavo. Vėliau sa-
vo nustatytus duomenis praneš-
davo nacių partijos vadovybei,
kad žinotu, kiek žmogus gali pa-
kelti. Jis kankindavo jaunas mo-
teris, žydukes ir lenkes. Jis pasi-
rinkdavo gražias moteris ir leis-
davo frontuose pasižymėjusiems
jaukiniams naciams su jomis pra-
leisti kelias valandas.

Artėjant karui prie pabaigos,
dr. Mengele pabėgo į Romą, o
vėliau pasirinko kitą vardą ir pa-
spruko į Austriją, o iš Austrijos

Niagaros krioklys

NEUŽMIRŠTA NAUJIENŲ

Antanas Padvekas (Antony Padvek), ilgametis Collin-
sville, Ill. gyventojas, atsiuntė Naujienoms \$500. Jam ne-
reikia rašyti laiško. Primenamųjų sunkia laikraščio būklę.
Jis žino, kad lietuviško laikraščio ekonominė padėtis yra
sunki. Jam suprantama, kad dabartiniu metu ta būklė
dar labiau pasunkėjo. Jis nuolat girdi, kad angliški laik-
raščiai leidžiami turtingų žmonių ir didelių bendrovių,
nepajėgia išlaikyti ir užsidaro, tai jam aišku, kad lietu-
viškos Naujienos taip pat turi sunkumų.

A. Padvek susipažino su lietuviška spauda ir priėjo
įsitikinimo, kad Naujienos savo skaitytojams duoda tei-
singiausias ir tiksliausias žinias. Jos teisingai rašo apie
įvykius pačioje Lietuvoje, jos aiškiai parašo, kad ir Ame-
rikoje ne visuomet eina taip, kaip turėtų eiti. Bet jos ži-
no, kad Amerikoje vis dėlto geriau, negu bet kuriame ki-
tame krašte. Svarbiausia, kad čia pripažįstamos pagrindi-
nės žmogaus teisės, kad vyresnio amžiaus žmogus, il-
gus metus dirbęs sunkų darbą, gauna pensiją, iš kurios
gali pragyventi ir pasidžiaugti šio krašto gamta ir gyven-
tojų siekiamos gerovės.

A. Padvek apskaičiavo, kad iš pensijos jis gali pra-
gyventi ir nutarė vieno mėnesio pensiją atsiųsti Naujie-
noms. Jis atsiuntė \$500 ir dar pridėjo \$40 už metinę laik-
raščio prenumeratą Illinois valstijoje.

Padvekas tai daro ne nuo šių metų, bet kasmet at-
siunčia mėnesinę savo pensiją Naujienoms nuo 1981 me-
tų. Tai tikras Naujienų rėmėjas. Mes visi jam esame dė-
kingi. Jis atsiuntė trumpą laiškuči, kuris šitaip skamba:

"Malonu girdėti, kad Naujienos žada sustiprėti. Nau-
jienų paramai siunčiu \$500 ir \$40 prenumeratą 1986-
tiesiems metams."

Tai buvo džiaugsmingiausias laiškučiš ne vien Nau-
jienų Redakcijai bei Administracijai, bet visiems skaity-
tojams. Be Padveko paramos laikraštis nepasiektų skai-
tytojų ir negalėtų sužinoti, kas iš tikrųjų pasaulyje daro-

si. Nuosirdi jam padėka.

Aldona Gulbinaitė Olienė praėitą savaitę taip pat at-
siuntė Naujienoms \$500. Tai esąs josios motinos Juzės
Lukoševičiūtės Gulbinienės pageidavimas. Ji gimė 1896
metų balandžio 22 dieną Lietuvoje, Jurbarko, tais laikais
Raseinių apskrityje. Juzė Lukoševičiūtė atvažiavo Ame-
rikon 1911 metais, o sekančiais metais ji jau dalyvavo
"Rūtos" chore. Tais pačiais metais jai teko vaidinti Hull
salėje, esančioje prie Chicago universiteto. Tais laikais
Chicagoje be Lietuvių auditorijos buvo ir kitokių centrų.
Tai buvo pirmas jos vaidinimas. Režisoriūm buvo Bro-
nias Laucevičius — Vargšas.

Iš pirmos režisūros Laucevičius pajuto, kad Juzė tu-
rėjo vaidybos gabumų. Laucevičius buvo 1885 m. Kelmė-
je gimęs ir Lomžoje besimokinęs teatralas. Jaunas jis su-
darė teatralų grupę ir važinėjo po didesnius Rusijos
miestus vaidindamas. Suvaizdinęs šiaurinėse lietuvišką
dramą "Kova už laisvę", turėjo skubėti Amerikon, nes ca-
ro policija pradėjo teirautis apie režisorių ir vaidintoja.
Amerikoje jis atsirado 1905 metais ir įsitraukė į vaidybos
darbą. Režisavo Vinco Kudirkos Teatro draugijai, lavino
artistus Dramos ratelyje ir leido "Veidrodi", skirtą lietu-
vių vaidybos reikalams. Lukoševičiūtė baigė Laucevi-
čiaus vaidybos kursus. Juos baigė pirmoji.

Broniui Vargšui mirus, Chicago lietuviai Lietuvių
Tautinėse jam pastatė paminklą. Kiekvieną kartą Gulbi-
nienė, nuvykusi į Tautines kapines, užsukdavo prie Varg-
šo paminklo, nunešdavo jam gėlių arba kelioms minutėms
sustodavo ir pagalvodavo apie teatralo išbarstytus raši-
nius ir lietuvių švietimą Amerikoje.

Visa eilė kitų lietuvių žino, kad Naujienos atliko ir
atlieka didelį politinio auklėjimo darbą ir yra įsitikinę,
kad Naujienos būtinai reikalingos kovai už pavergtos
tautos laisvę ir žmonijos gerovę.

Siomis dienomis paskelbime skaitytojų nuomones,
kodėl jos būtinai reikalingos ir kaip galima jas sustiprin-
ti, kad didesnis lietuvių skaičius pajęgtų vieningai dirbti.

Argentina, o iš ten į Braziliją.
Jis apsigyveno San Paulo
mieste antu vardu ir ten ilgė-
savo dienas. Jėjo pasimaudyti ir
prigere. Policija rado jį prigė-
rusį, bet negalėjo nustatyti jo
vardo.

Namo savininkas, kur jis gy-
veno, susirūpino, kur jis galėjo
dingti. Paprastai vakarais jis
grįždavo namo, o ši kartą nebe-
grįžo. Nam savininkas nuėjo pa-
sižūrėti į lafoninę, ar kartais ne-
atpažins savo gyventoją. Taip
ir atsitiko. Kai jį atpažino, tai
jis buvo palaidotas. Bet jis gy-
veno ir buvo palaidotas Wolf-
gang Gerhard vardu.

Wolfgang Gerhard gyveno pas
Wolfan ir Lisolette Brosert.
Jis mokėjo už kambarį ir visi-
trys gražiai gyveno. Gerhard su-
sidraugavo su Lisolette, ir jiedu
dažnai išsikabėdavo.

Mengele Vokietijoje buvo pa-
lėkęs žmogų ir sūnų. Sūnus stau-
go ir baigė mediciną. Gerhard
dūi mirus, Lisolette pranešė sū-
nui apie tėvo mirtį. Tėvas turėjo
dienoraštį, kurį turėjo atiduoti
sūnui. Tėvas buvo palikęs visą
eilę pastabų ir laišku, kuriuos
taip pat atidavė sūnui. Vėliau
sūnus atidavė vokiečių žurna-
listams tėvo dienoraštį ir kitus
dokumentus. Vokietijos laikra-
čiai pavartojo žinią apie dr. Men-
gelės mirtį.

Nacių kriminalistus ieškančio-
ji organizacija niekur negalėjo
surasti Mengeles. Tos organizaci-
jos nariai netikėjo, kad Mengele

būtų prigėres ir būtų palaido-

tas. Jie netikėjo jo paskelbtais
užrašais. Jie buvo įsitikinę, kad
Mengele buvęs labai apdairus ir
šiuo savo pranešimu jis juos ap-
gavęs. Mengele esąs gyvas. Tai
buvo padaryta, kad jo nerastų.

Izraelio nacių ieškotojai nesu-
tikio, tuo tarpu San Paulo polie-
ijos vadas, patikinęs visus doku-
mentus, tvirtino, kad Mengele
buvo prigėres ir palaidotas.

Nacis Mengele sukinėjosi po
visą Pietų Ameriką. Brazilijoje
jis atsirado tikrai 1981 metais ir
prigere 1979 metais. Jis pami-
buvo palaidotas iki 1985 m. bir-
želio mėnesį. Jį atkasė San
Paulo policijos vadas Tuma. Jam
užpėjo patikrinti dantis ir tai-
sūmai. Jis tai padarė ir paskelbė,
kad Mengele tikrai mirus ir pa-
laidotas.

Mengele suimtiems nacių prie-
šams pats dantis daužė, kad ga-
lėtų nustatyti, kaip smarkiai juos
galima daužyti, bet savo dantų
bėdas jis ir po mirties slėpė. Pas-
kutiniais metais jis davė savo gy-
venimo pastabas. Įvykius stovyk-
lose ir pas gydytojus.

Jis aprašė skausmus su ištini-
mis dantimis, bet nepasakė, pas
kurį gydytoją jis važinėjo.
Lisolette Boessert žinojo, kad
jam dantis skaudėjo, bet neži-
nojo, kuris gydytojas tuos dan-
tis jam gydė.

Savo užrašuose Mengele įra-
šė Sana ir Gama, bet niekas ne-
žinojo, ką tie žodžiai būtų galėję
reikšti.

Šviesi mintis dingtelėjo Ame-
rikos konsultui Rio de Janeiro

mieste. Jis buvo paskirtas aiškin-
ti Mengeles likimą.

Jis išsikabėjo su policijos pa-
reigūnais ir su Mengeles šeimi-
ninke Lisolette, ir iš galvos ne-
išėjo "Sana Gama", paslaptis.
Jam dingtelėjo mintis, kad dan-
tis taisyti toli jis negalėjo važiuo-
ti. Turėjo būti San Paulo mies-
te, betli nuo gyvenamos vietos.
Greta Mengeles apgyvento prie-
emiesčio buvo Santo Amaro mies-
telis. Nuėjus į konsulatą, kon-
sulas Stephen O Dachi susirado
senas telefono knygas ir pradėjo
žiūrėti San Paulo dentistus.
Gamos nerado, bet dantistų tar-
pe buvo Dr. Hermy Gonzaga
Gama Angelo.

Konsulas paprašė sekretore,
kad ji paskambintų, ar pas jį
prieš kelius met. yra buvęs Wolf-
gang Gerhard.

Dantistas Gonzaga Gama pasa-
kė, kad jis tuojau pasižūrės į
į savo kartoteką ir pasakys, ar bu-
vo pas jį toks žmogus. Šiaip jis
negali prisiminti, nes per jo ofi-
są pereina daug žmonių. Dantis-
tas, grįžęs prie telefono, pasakė,
kad buvęs net du kartus. Pirmą
kartą jis sumokėjęs 2000 brazilų
kruzeirų, o antrą kartą palikęs
1000 kruzeirų. Pas jį buvęs Ped-
ro Hochblechler (Hochblechler).
gyvenęs San Paulo mieste, Est-
rada Aloarenga 5653.

(Bus daugiau)

— Prez Aquino atliko 8 vy-
resnio amžiaus generolus ir pul-
kininkus.

HENRI PERRUCHOT

GOGENO GYVENIMAS

Vertė Vytautas Kanneckas

MIRUSIŲJŲ DVASIA BUDI

(1848 — 1885)

II.

ŽMOGUS SUČIAUPTOMIS LŪPOMIS

Ir šianakt mano vidinės akys buvo
atviros: jos galėjo žvelgti į dangų, į
minčių pasaulį ir į pragarą.

SVEDENBORGAS

(Tęsinys)

Šio banko uždavinys kovoti su izraelitų ir
protestantų bankais, iki šiol vyravusiais rinkoje.
Svajonės apie auksą, ape milžiniškus turtus pa-
gauna minią, ir biržos seansų metu didžioji salė
su maklerių aptvare gausta gaudžia. Jau nuo
10-tos valandos ryto kulisėje — judėjimas. To
dar negana. Vakaras nuo 9-tos iki pusės vienuo-
litos Italų bulvare, "Kredi Lione" banko vesti-
biulyje aidi kulisėje auksojimai.

Pirkite, pardukite... Puertorikos ideo bonai,
Vengrijos deimnų, Brazilijos geležinkelio aki-
jos lėktuozis ir rankų į rankas... Gogenas lošia:

Gogenas laimi, susižeria vis stambesnes sumas.
Jo pajamos didėja taip, kad Meta Sofija Gad nie-
kad nebūtų nė maniusi.

Ir Meta, be abejo, labai "žavisi" tuo žmogumi,
kupinu "beveik neriboto pastikėjimo savo galimu-
mais susidaryti pinigų" ir visiškai pateisinan-
nančiu šį pasitikėjimą, tuo nenuilstančiu darb-
tuoliu, kuris, užuot ramiai naudojosis trumpomis
poilsio valandoms, dar vargsta pagatas to savo
"topybos užgaido", teploja drobes. Jo smegenys
ir rankos atrodo, nenustygsta... Gogeno rankos
gyvos rankos, juda ir juda, lyg kažką minkyda-
mos; kažkam duodamos gybybė!

(Šios vietos citatos paimtos iš Pola Gogeno
knygos "Mano tėvas Polis Gogenas").

Ir Meta, be abejo, "žavisi" tuo žmogumi, ku-
pinu "beveik neriboto pasitikėjimo savo galimu-
mais susidaryti pinigų" ir visiškai pateisinančiu
šį pasitikėjimą, tuo nenuilstančiu darbštuoliu, ku-
ris, užuot ramiai naudojosis trumpomis poilsio
valandomis, dar vargsta, pagautas to savo "tapy-
bos užgaido", teploja drobes. Jo smegenys ir ran-
kos, atrodo, nenustygsta... Gogeno rankos — gy-
vos rankos, juda ir juda, lyg kažką minkydamos,
kažkam duodamos gyvybę!

Taip Meta susižavėjusi tuo žmogumi, išsky-
rus "nedidelę silpnę tabakui ir konjakui", jis,
galima sakyti, neturi jokių trūkumų. Tik Metai,
mėgstančiai juokauti ir kvatoti, nepatinka, kad

jis toksai rimteiva toksai susičiaupėlis, — ilgai-
niui jau pradeda net imti "apmaudas", — be-
to, nelabai linkęs bendrauti su žmonėmis.

Kai pas Metą vakarais susirenka pažįstami,
Gogenas, tarstelėjęs keletą šaltų, mandagių žo-
džių, pasišalina. Kartą net, šitaip pradingęs, po
valandėles jis vėl grįžo apsilikęs naktinius mar-
škinius, ir lyg niekur nieko perėjo per kambarį
pasimint knygos, prašydamas damas "nesitruk-
dyti".

Kolegos biržoje Gogeną laiko paniurėliu (vie-
ni prikiša jam tuštybę, kiti — chamizmą); ne
geresnės nuomonės apie jį daugumas šiaip žmo-
nių, pasitaikančių jo kelyje. O iš tikrųjų Goge-
nas nedalyvauja jį supančiame pasaulyje, elgia-
si taip, lyg būtų aktorius, kuris jame vaidina ro-
lę, į ją nesigiliindamas, lyg gyventų už jo ribų;
hermetiškai atsivėręs, kažkur kitur, visada ki-
tur kaip lunatikas, žengiantis tuščiom akim tarp
savo susikurtų vaiduoklių.

Biržininkas prašo žmoną pozuoti jam Bujo
dirbtuvėje, — šis jį supažindina su modeliavimo
ir skulptūros technika. Maigydamas molį, jis
nulipdo Metos biustą, kurį Bujo vėliau iškala iš
marmuro. Paskui Gogenas jau ir pats imasi mar-
muro — iškala Emilio biustą.

1879 metų balandžio mėnesį Gogenas lyg ir
vogčiomis išstato vieną savo statulėlę ketvirtoje
imprisionistų parodoje, kuri atidaroma balan-
džio 10 dieną Operos prospekte Nr. 28. Ji, matyt,

priėmė paskutiniu momentu, nes jo pavardė nefi-
gūruoja kataloge ir greičiausiai primygtinai
prašant Pisaro, kuriam, im būtent nelengva
jį pristumti: kai kas iš impresionistų grupės
biržininką stebi nelabai draugiškom akim....

Parodos uždarymo išvakarėse, gegužės dešim-
tą, jo žmona pagimdo trečiąjį vaiką, berniuką.

Dukteriai Gogenas davė savo motinos, Ali-
nos vardą. Šiam sūnui duoda savo tėvo, Klovio,
vardą. Sentimentalus priminimai. Gogenas paniu-
rėlis labai selotųsi, jeigu jo namiškiai užmirštų
kasmet birželio septintą pasveikinti jį gimtadi-
nio proga.

Pisaro jau eilė metų pamėgęs Pontuazos sri-
tį, kur pačiame mieste, Ermitažo gatvėje, nuomo-
jasi namą. 1879 metų vasarą Gogenas nuvyksta
prie jo atostogauti.

Pisaro padėtis repagrapusi. Nors jis už pa-
veikslus prašo nepaprastai mažai, tačiau beveik
nieko neįstengia parduoti ir tik veltui nusivaro
nuo kojų, gaudydamas mėgėjus. "Reikalai visai
ne kokie", — rašė jis praėitą žiemą Teodorui
Diure. — Senatvė ne už kalnų, regėjimas silpsta,
o tiek tebūsiu pasiekęs, kaip ir prieš dvidešimt
metų".

(Bus daugiau)

H. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius

1938 S. Main Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 9-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEYECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3921 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. ALG. KAVALIŪNAS

Vidaus ir kraujo ligos. Nechirurginis venų išsiplėtimo hemoroidų gydymas.

5540 S. PULASKI RD.
Chicago, IL 60629
Tel.: 585-2802

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880.
Residencijos telefonas: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimal — Pilna apdraudė
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. BERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO ĮEIMOS VALANDOS

Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parko.

Vedėja — Aldona Daukas

7159 So. Maplewood Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 778-1543

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANESIMAI

Šakių apskritys klubo susirinkimas įvyks sekmadienį balandžio 6-tą dieną pirmą valandą po pietų Anelės Kojak svetainėje, 4500 So. Talman Ave.
Kviečiame visus narius atsilankyti. Po susirinkimo valės
Bronėc, Zengulienė

— Filipinų karo vadovybė per tvarkė gen. Ramos, pirmas atsisakė klausyti Marcos.

— Praeitą antradienį visame Sudane vyko pirmi demokratiniai rinkimai.

CAREERS WITH A FUTURE
U.S. Army
U.S. Air Force

Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAVINGS
apdraustas taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų aptinkamos. Deklamuojame už mūsų parodytą patikimumą. Mes norėtumėme, kad Jūs naujagimį ir atstovą

Seskalios apdraustas
iki \$100,000

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8927 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND
FEDERAL
SAVINGS

AME LOAN ASSOCIATION
4040 ARCADE AVENUE
Chicago, IL 60632
CHICAGO, IL 60632

Cheracol D

FOR COUGHS
THERE'S NOTHING
STRONGER WITHOUT A
PRESCRIPTION!

K. Augius

(ilustracija)

LIETUVOS SOVIETIZACIJA 1940-1941 M.

(Tęsinys)

Ivedus Sovietų įgalias į Lietuvos teritoriją ir įsteigus Lietuvos gana stiprias karines bazines, iš karto formaliai teisinėje ir politinėje srityje visas paliko Lietuvoje nepakeista. Pasiliko tie patys valdantieji, ta pati santvarka ir režimas, ta pati 1938 metų konstitucija. Žinoma, bet kuriu Lietuvos valdžios oficialinių pareiškimų ir šiaip viešųjų deklamacijų visuomenės balsas tonas Sovietų užvalgiu turėjo būti išlaikytas mandagus ir draugiškas, nes kitaip būtų buvę pavojinga. Juk čia pat raudonosios Karūmenės bazės ir intensyvus sątykiavimas su Sovietų Sąjunga. Tačiau iš karto padėties viešpacių, sovietų, elgimasis buvo korektiškas ir gana valdžios. Vis dėlto Lietuvai valdantieji pajuto pavojų ir suprato sudariusius padėties keblumą. Kadangi valstybinis aparatas liko senas, seni liko ir jo veikimo metodai, nes Lietuva valdantieji savo socialinės esmės, savo ideologijos ir palinkimų išsilaikė ir savo kaulio keisti negalėjo, o kitiems sovietiniams veiksmams, palinkimams Sovietams, jie viešose užleisti nenorėjo, tai jie negalėjo persitvarkyti ir prisitaikyti naujoms bendradarbiavimo su Sovietais sąlygoms, sekantoms iš 1939 metų spalio mėn. su Sovietų sąjunga sudarytos draugystės pakto. Iš tikrųjų tasai paktas Lietuvoje buvo nepakeičiamas, jį pildyti svetimas. Užleisti vietą tiems sovietiniams veiksmams, priimtiems Sovietams, tai gal būtų buvę lygu atidarymui kelio. Lietuvoje Lietuva esančiose aplinkybėse būtų turėsi tuojau pati

slinkti į Sovietų Sąjungą, kaip tatau ir įvyko 1940 metų vasarą jau pačių Sovietų gana energingomis pastangomis Slaptai, savo nuotakos gilumoje, Lietuvos, įvygiai Latvijos ir Estijos valdytojai buvo labiau linkę sueti ir kontaktą su Vakarais, su tarptautiniu "beržuaziniu" pasauliu, su Anglija, prancūzais, kad tik būtų išvengta Sovietų gresiamos galutinės okupacijos. Tačiau ir šiuo klausimu jų nuotaka visiškai neskutė nebuvu, o antra vertus — tatau jau buvo iš esmės pavaičiuota. Gelbėtis jau buvo vėlu.

Sovietai atidžiai sekė nuotakas Pabaltijje, valstybėse ir buvo penktųjų kolonų gerai informuojami. Jie sekė įvykius ir Pabaltijje valdantiųjų žygius. Pagaliau 1940 metų pavasarį, jie rado reikalingą pradėti veikti ir padaryti išvadą iš savo dominuojančios Pabaltijje padėties, sudarytos 1939 metų rudens sutartimi ir igulomis bei karinėmis bazėmis Pabaltijje valstybių teritorijose. Tarn buvo pasirinktas jų karo veiksmų Vakaruose momentas, kada kariaujančios šalys buvo susirūpinusios žygiu Prancūzijoje ir kai Sovietams rankos buvo laisvos.

1940 metų gegužės mėn. Sovietai per radiją ir spaudoje oficialiai paskelbė kaltinimą Lietuvai, esą, Lietuvoje buvo įvykę paskirni Sovietų karių, esančių Sovietų

teritorijose, nagrinėjant kėlinimais ir net nužudymais, ir kad, esą, tatau būvę daroma su Lietuvos vyriausybės žinia net pačių vyriausybės organų karo žvalgybos žvalgybos, nukreipiant žinomą, prieš Sovietų Sąjungą. Šiuo, esą, Lietuva valdantieji sutuotuoja su turtimi nematyta draugiškumą ir savitarpio pagalbą, klasingai nusidami išdavikiskus sumanymus. Sovietai to pakieisti negali. Nors Lietuvos vyriausybės buvo sudaryta tuoj valstybinė kompetentingu teisininkų komisija su teisngumo ministeriu prof. A. Tamošaičiu priešakyje šioms kaltinimams ištirti ir si koinisija nerado jokių davinų minėtiems kaltinimams paremti, bet Maskvą buvo pakviesti Lietuvos vyriausybės nariai aiškintis ir tartis šioms reikšiniams pasilinti. Visoms trims Pabaltijje respublikoms buvo iškeltas kaltinimas dėl sudarymo tarp jų tųjų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos kažkokios karinės sąjungos, kuri esančiose aplinkybėse, esą ašku, esanti nukreipta prieš Sovietus, esą, esą, lojalus ir nuosirdus sutartųjų ir karinio bendradarbiavimo su Sovietais vykdymas užtenkamai apsaugoja šias respublikas nuo bet kuo karo pavojaus ir daras nereikalingomis ir nesuprantamomis bet kurias jų tarpusavio karinės sąjungas, galinčias turėti tikrai klasingus tikslus prieš Sovietus.

Šiuose aiškinimuose — pasitarimuose Maskvoje, kur iš Lietuvos buvo nuvykęs ministeris pirmininkas A. Merkys ir užsienio reikalų ministeris J. Urbšys, Lietuvos vyriausybė buvo linkusi kiek galima daugiau nusileisti Sovietams ir tikrinti savo nuosirdžiaus draugiškumą ir nuostatų bendradarbiavimą su Sovietais. Bet kita ko atstatydino vidaus reikalų ministeris generalas Skučas, ir buvo atleistas Saugumo departamento direktorius Povilaitis, kuriuos Sovietai laiko vyriausiais kaltininkais prieš Sovietų karių tariamai nukreiptu aktu, bet geruoju likviduoti Sovietų sukulto konflikto nepavyko.

(Bus daugiau)

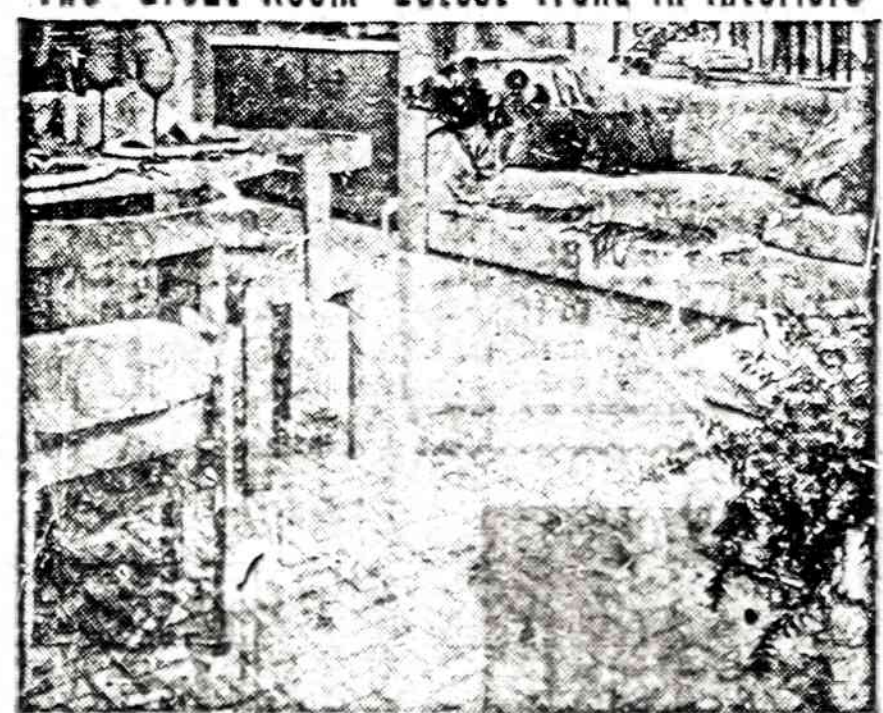
— Pagamintas saugus pečius sulfuriuotoms anglims kurenti ir sildyti namus.

— Pagerėjus oru ištraukta dar viena nusukendito "Challenger" dalis.

About the House

Sylvia K. Lowe, a member of the National Home Furnishings League, is Floor Fashion Specialist, GAF Corporation.

The "Great Room" Latest Trend in Interiors

Walls between rooms in the home began to disappear in the early 1930's when the so-called "open floor plan" in interiors enjoyed great popularity. An acceleration of home building was caused by returning veterans of World War II.

The desire for something different from the two-story homes many servicemen had left when they went off to war turned the new "ranch-style" houses into a trend. Climbing stairs became passé as all one-level living was embraced by new families coming with the post-war baby boom.

Now as we enter the energy-conscious 1970's, the open floor plan reappears, looking fresh and new. However, this time it bears a different name. It is called "the great room" which incorporates living, dining and

food preparation activities into one huge space.

The spacious "great room" shown here features an eclectic group of contemporary furnishings. The open-plan concept is further enhanced by joining the kitchen usually with the living and dining areas through the use of the same elegant brick-pattern floor covering. It's GAF's handsome sheet vinyl in the "Newburgh Brick" pattern in White.

This GAFSTAR Softset floor has an easy-care no-wax surface. The deeply textured pattern has the look of real brick, yet retains the natural shine with little maintenance. The GAF-Cor foam interlayer provides comfort, warmth and noise reduction. Available in 9' and 12' widths at your nearest home improvement center or building supply dealer.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523 0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 59th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikšlės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1440 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

PUIKI LIETUVIŲ SVENTE RASTATTE

Rastatėskiai ir apylinkės lietuviai Vokietijoje, ruoš, pirmieji šiais metais atšventė Lietuvos nepriklausomybės atgimimo šventę 1986 m. vasario 8 d. Dvylikos apaštalių bažnyčioje ir parapijos salėje Kiekvienais metais vasario mėn. suručio didesnio masto šventę yra jau tradicija virtusi Rastatte. Ji visą laukiamą.

Siemet į ją susirinko apie 70 žmonių, ne tik iš Rastatto bei apylinkių, bet ir iš Pforzheim, Geggenu, Waldkirch prie Freiburgo ir kitur. Pasigendame mūsų brolių ir seserų iš Karlsruhės ir Freiburgo.

Oras buvo pažankus, dieną šaltą, bet keli buvo sausi ir laisvi. Grįžtant naktį į namus šiek tiek snigo.

Bendras pamaldas šį kartą laisvą abu Vasario 16 gimnazijos kapelionai: katalikų kunigas Jonas Lėdinas ir ev. kunigas Fr. Skėrys. Patriotinį pamokslą iš Pirmo Samuelio knygos 17, nuo 1 lygi 58 skirsnio apie Dovydo su Galiotu kovos prasmę pasakė kunigas Fr. Skėrys. Jis palygino Dovydo kovą su milžinu Galiotu su mūsų mažos tautos kovą prieš tą milžiną Rytuose. Viltis netrukus pamatyti laisvą bei nepriklausomą Lietuvą ir visa Rytų Europą kol kas neišsipildė.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
ir iš vidaus.

Skambinti YA 7-9107

VIDEOKASSETĖS

DOKUMENTINIAI FILMAI IŠ LIETUVOS
"LITUANIKOS" SPARNAIS — Dariaus ir Girėno skridys per Atlantą;

SIMTAMEČIŲ GODOS — Pasikalbėjimai su simtamėčiais;

ŠVENTEN — Pasiruošimai dainų šventei Lietuvoje;
GYVENU SAVO SAPNĄ — Kanados jaunuoliai Lietuvoje;

IEVA SIMONAITYTĖ — Rašytojos gyvenimas;
IEŠKOM KLAKSONŲ — Seni automobiliai, Sabanauskas.

Visi filmai juodi/balti, 20 min. ilgio.

\$29.95 vienas filmas.

(\$39.95 su angliskais subtitrais — "subtitles").

Prašome pridėti \$2.50 už kiekvieną kasetę persiuntimo išlaidoms.

Siųskite čekius arba money orderius "IVI" vardu.

International Video Institute, Inc.

Dept. 104.

c/o Juozas Kazlas

68 W. 69 th. S.

New York, N. Y. 10023

Visiems teisybės ir teisingumo keliautiems ir išvadoms laukiamas aukštybių Viešpaties kalbų. Ir visa tai įvyks ne žardu ir jėgos pagalba, bet per mano Dvasią. Mums gi išėjimoje brangios Tėvynės pasiilgusius teisingumą paguodos žodžių paties Viešpaties pažadas: "Kiekvienas, kuris paliko namus, ar brolius ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar vaikus, ar dirvą dėl mano vardo, gaus daug daugiau ir paveldės amžiną gyvenimą. Daug pirmutinių bus paskutiniai, daug paskutinių — pirmutiniai". Šventas Mišias celebravo kunigas Jonas Dėkimas. Visi dainiai giedojo evangelikų ir katalikų giesmes.

Po kavutės parapijos salėje vyko pasaulietiška šventės dalis. Rastatto apylinkės pirmininkas Povilas Gustainis nuoširdžiai pasveikino visus dalyvius.

Vasario 16-tą pritaikytą pasakaitą dviem kalbom skaitė kunigas Fr. Skėrys. Jis perskaitė Lietuvos Tarybos 1918 vasario 16 Vilniuje iškilmingą pareiškimą, kuriuo atstatoma nepriklausoma valstybė, neurista jokiais ryšiais su jokia kaimynine. Jis nušvietė kokiomis suakomis aplink netrukus pamatyti laisvą bei nepriklausomą Lietuvą ir visa Rytų Europą kol kas neišsipildė.

Deja, Lietuvos nepriklausomybė tęsėsi tik 22 metus. 1940 m. birželio mėn. 15 d. Raudonoji Armija klasiškai užėmė Lietuvą. Tuomet ir baigėsi laisvos Lietuvos kiestimo laikotarpis.

Vokietijų kalba ir kultūra. Jis susijęs su laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. 1918 ir 1919 metais ir pasiektas didelis laimėjimas visoje Lietuvoje. Tiesiog į nepriklausomą ir laisvą gyvenimą kaip ir kitos tautos. Paskaitininkas ragino melstis ir aukotis, kad ta teisė būtų įgyvendinta Užtikrino, kad mūsų tautos didvyrių pralietas kraujas ir visų lietuvių laisvės kova nėra beprasme. Lietuva bus ir vėl laisva nes ji neveltui tiek daug iškentėjo. — baigė kunigas Fr. Skėrys. Po to jis sukalbėjo patriotinę maldą vokietijų kalba.

Po paskaitos vyko meninė dailės. Kunigas Fr. Skėrys atsivėžė iš Huettensfeldo keturias Vasario 16 gimnazijos mokykles: Gabijų Dikvaritę iš Mali — Afrikos, Daili Navickaitę iš Los Angeles — JAV ir Ingridą Povilanskaitę bei Tanją Huberytę iš Vakarų Vokietijos.

Jos padėkdamas po du cilėraščius ir padainavo dvi dainas: Tėviškėlė ir Norėčiau aš keliauti toli toli.

Pasirodė ir saviveiklininkai rastatėskiai menininkai — Rastatto apylinkės moterys, apsirėdžiusios gražiais tautiniais drabužiais — Marta Kuršienė, Ella Gustainienė, Albina Savistauskienė, Dora Dambrauskienė, Stasė Rugulienė, Erika Sergejienė ir trys vyrai — Viktoras Gustainis, Povilas Gustainis, Feliksas Andrijauskas, palydmi akordeonininkais Augustas Sergejus — padainavo: O ramunėlė, pasakyk... Daug daug dainelių, mieloji sėdė. Upės bėgs į melsvą toli, gervės lėks ir vėl sugrįš... Kokias keičias bekliaučiau. Tada jau visi sugiedojė Lietuvą: brangi, mano tėvynė...

Rastatto apylinkės valdybos narys Augustas Sergejus po meninės programos padėjo dvasiškiam už bendras pamaldas, programos ruošėjams ir atlikėjams ir kunigui Fr. Skėriui už pasakaitą, kurią visi su įdomumu išklauso.

Po meninės programos sekė linksmoji dalis, grojant keturių vyrų orkestrui. Visi buvo taip įsismaginę, kad tik po vidurnakčio išsikirstė į namus. Dangelis

SIŪSKITE PINIGUS

1 LIETUVA
1 RUBLIS
\$1.85

pasiskiriant perlaida ir apdraudą
Mažiausioji perlaida 30 rublių. Persiuntimas paremtas dabartinė tarptautinė pinigų keitimo suma; įskaitant visus mokesčius ir pakaitas, kurios įvyks prieš pinigų įteikimą. Oficialus persiuntimas.

Visi mokesčiai pilnai garantuoti. Jūs gausite pakvitavimą. Jis bus išrašytas ir apdraustas.

GRAMERCY

Shipping, Inc.

711 Broad St.

Newark, N. J. 07102

Est. 1947

landė savo laimą loterijoje. Čia daugiausia pasidarbo Albina Savistauskienė, Stasė Rugulienė ir Viktoras Gustainis. Visiems dalyviams fantus nuoširdus aiš. Pelnas iš loterijos padengė tik dalį šventės rengimo išlaidų.

Šventė pavyko. Tai Rastatto lietuvių bendruomenės apylinkės valdybos ir jos talkininkų — nuopelnai. Be savanorių bendradarbių būtų buvę neįmanoma tokią puikią šventę rengti. Aiš, visiems ir visoms. Nuoširdi padėka priklauso ir visoms asilankiniams. Iki malonaus pasimatymo kitais metais per Vasario 16 Dienos šventę Rastatte.

Kun. Fr. Skėrys

Trumpai

SLA 134-tos Moterų Kuopos susirinkimas įvykis ketvirtadienį balandžio 10-tą d. 12:00 val. Great American Savings patal

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvą laisvą:

American Travel Service Bureau

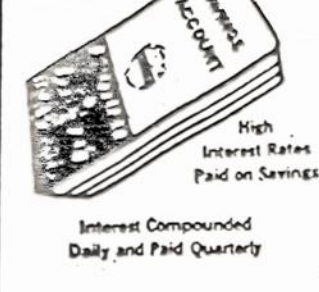
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Tel. 312 238-9787

P. Remokamas patirtas ir išskaitantis lektorius, kalbų keltėjas (rusų, vokiečių, ir suomių) automobilių nuomavimui rezervacijai; padeda kelionių draudimui; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudaroma lėktuvais giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiama informacija įvairiais klausimais.
Taip pat skiriami Chartered lektorai, tikslus rezervuoti vietas, ir kiti — prieš 60 dienų.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

ESLIC

Equal Housing Lender

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thurs. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1935

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE — Danet, Zeme — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE — Danet, Zeme — Pardavimai

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
JE ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKSITUM
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2283

LAIKYKIMES MARQUETTE PARKE

ČIA GERIAUSIA VIETA
LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalov. Nebraska.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

GOVERNMENT HOMES

from \$1 (U repair).
Also delinquent tax property.
Call 1-805-687-6000
Ext. GH. 9617.
for information.

Garfield Ridge — ST. Camillus Open House Sunday, April 6

65743 S. Parkside 3 bdrn. brick, finished basement, 2 car garage, many extras. Upper 70's — no agents. — 585-8213.

REPAIRS — IN GENERAL

Ivairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS BEI KROSNIS.

Heiman Dečkys

Tel. 585-6624

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GOVERNMENT JOBS.

\$16,040 — \$59,230/year.
Now Hiring. Your Area.
Call 1-805-687-6000
Ext. R-9617
For current federal list

INCOME TAX SERVICE

Pajamų mokesčiai

INCOME TAX SERVICE

Turintis ilgų metų patyrimą

Pranas G. Meilė, CPA

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Tel.: Raštinė — 776-5163

Namų — 636-5347

"LIUCIJA"

Vilko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo.

22 ilgesni ir trumpesni apsakymai. 184 psl. Kaina \$5.

Gaunama "Naujienose" ir pas autorius: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

Parduodamas ligos ir nelaimės draudimas abvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis: A & L Inc. Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Illinois. Tel. 312 523-9191.

Dengiame ir falsome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458

Taip pat daromi vertimai, giminių švėtimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners discounts
F. Zapolski, Agent
2208 1/2 W. 25th St.
Evanston, Park, Ill.
60422 — 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office, Bloomington, Illinois

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2643 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

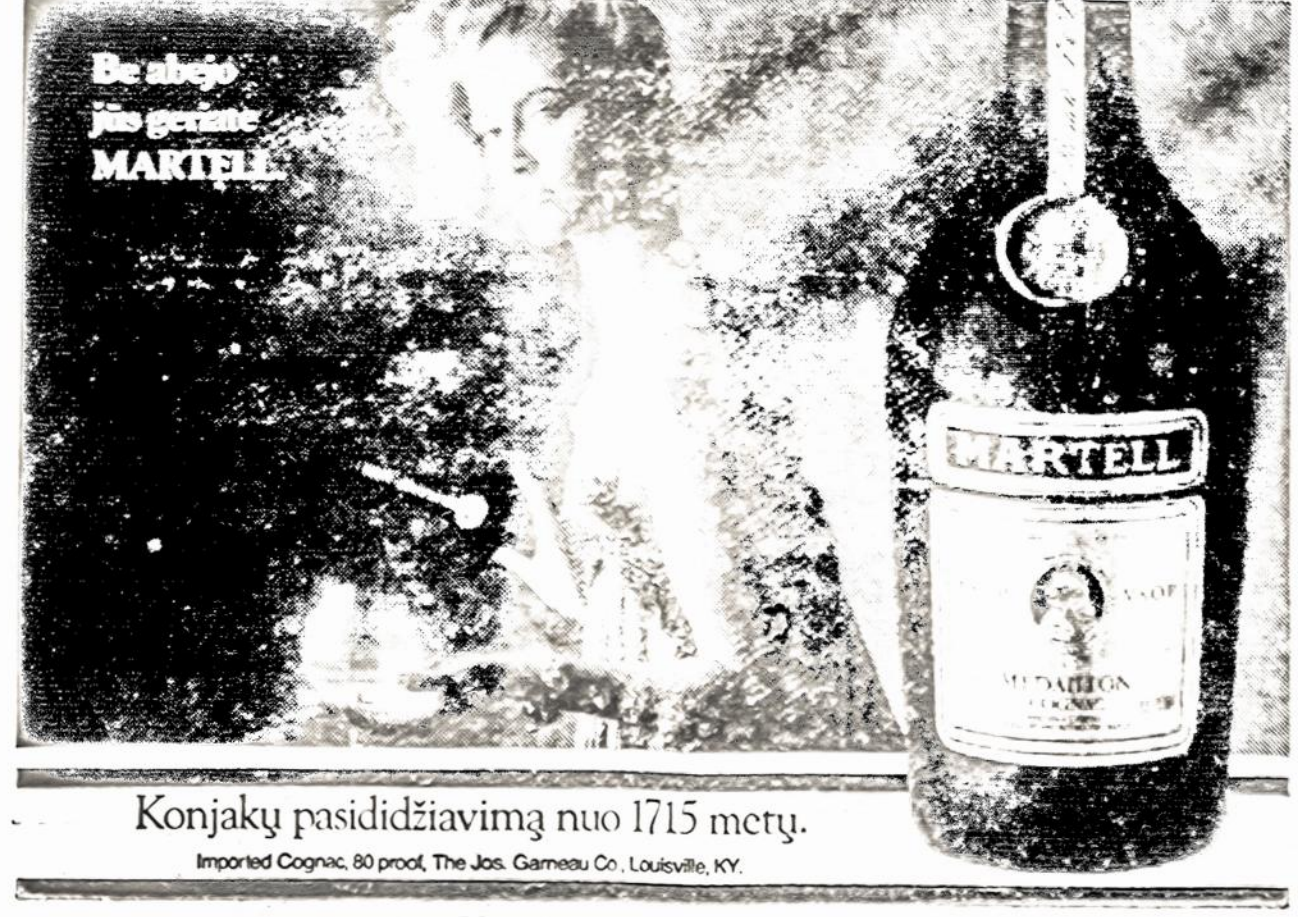
ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYTIS
Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadienis pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(3120) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininkas Prano ŠULO paruošta ir teiačio Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijos.

Konjaky pasididžiavimą nuo 1715 metų.

Imported Cognac, 80 proof, The J. & F. Martell Co., Louisville, KY.